



KALSBEEK
COLLEGE

2020- 2021

Programma van
Toetsing en Afsluiting

LEERJAAR 3

mavo xl en havo 6

Woerden, september 2020

In dit Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) staan de toetsen die dit jaar meetellen voor het Schoolexamen. Dit zijn niet alle toetsen: toetsen die meetellen voor de overgang vind je in het Programma van Toetsing Bovenbouw (PTB) dat apart gepubliceerd wordt.

In het PTA vind je

- De inhoud van de toets
- De lengte van de toets
- De vorm van de toets
- De inleverdatum (datum of weeknummer) van praktische opdrachten
- Het afnamemoment van de toets (in welke periode van het schooljaar)
- De zwaarte van de toets
- Welke doelen uit het examenprogramma getoetst worden

Er is per vak een behoorlijk aantal schoolexametoetsen: er is dan ook geen herkansing mogelijk. Mochten er vooraf omstandigheden zijn, waardoor een schoolexametoets niet gedaan kan worden, dan moet er contact worden opgenomen met de heer Van Eeuwijk, secretaris van de examencommissie (ewk@kalsbeek.nl).

De resultaten van de schoolexametoetsen van klas 3 vormen samen met de schoolexametoetsen uit klas 4 het gewogen gemiddelde van het Schoolexamen. Dit zal in april 2022 berekend worden als alle schoolexametoetsen gedaan zijn. Dit schoolexamencijfer zal samen met het resultaat van Centraal Examen (praktijk- of theoretisch examen) het Eindcijfer bepalen.

Veel succes dit jaar met je schoolexametoetsen.

Namens de examencommissie,

R.B. Wielenga, voorzitter.

Inhoudsopgave

AARDRIJKSKUNDE	4
BIOLOGIE	5
CKV	6
DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN MAVO XL.....	7
ECONOMIE	8
GESCHIEDENIS	9
LICHAMELIJKE OPVOEDING MAVO XL	10
LICHAMELIJKE OPVOEDING 2 MAVO XL	12
LICHAMELIJKE OPVOEDING 1 H6.....	13
LICHAMELIJKE OPVOEDING 2 H6.....	16
MAATSCHAPPIJLEER MAVO XL	19
NASK-1	22
NASK-2 H6.....	23
REKENEN	24

AARDRIJKSKUNDE

VAK: AARDRIJKSKUNDE

E-nr	Lj BRE	Per BRE	Lj SPK	Per SPK	Toets-vorm	Inhoud	Tijd BRE	Weging	Inleverdatum	Eindterm
E1	3	1	3	1	PW	-Arm en rijk in de eigen regio -Regionale verschillen in welvaart in Nederland en een buiten Europese macro regio -casus 'arm en rijk in de gezondheidszorg' BRE - De wereld van: Hfst 1 en 4 (par 7) SPK - De Geo: Hfst 1 (1.4) Hfst 2 (2.3) en Hfst 3	40	1		3 (standpunt innemen en beargumenteren) 13, 14, 15 en 25
E2	3	2	3	2	PW	-Gebruik van energie in de eigen regio -Gebruik van energie en de gevolgen ervan in Nederland -Frankrijk en ergens anders buiten Europa -casus 'energiebeleid' BRE - De Wereld van: Hfst 2 en 4 (par 5) SPK - De Geo: Hfst 4 Hfst 5 (5.1, 5.2) Hfst 6 (6.2 + 6.3)	40	1		3 (standpunt innemen en beargumenteren) 7, 8, 9 en 23
E3	3	3	3	3	PO	Praktische opdracht Casus 'Grenzen en Identiteit': Aan de hand van een poster een conflictsituatie beschrijven ergens in de wereld. -Welke partijen strijden er? -Welke belangen gelden er bij welke partij? -Is er zicht op een oplossing of wat staat een oplossing in de weg. BRE - De Wereld van: Hfst 3 SPK - De Geo : Verschillende identiteiten van de eigen omgeving en wereld	150	1	Week 15 / 16 2021	1, 2, 27, 28 en 29
E4	3	4	3	3	PW	-Grenzen en identiteit in de eigen regio -Grenzen en identiteit in Nederland/Europa/buiten Europa BRE - De Wereld van: Hfst 3 en Hfst 4 (par 2) SPK - De Geo : Hfst 7 (7.1, 7.2, 7.4 en 7.5) Hfst 8 (8.1, 8.2) Hfst 9 (9.3)	40	1		19, 20 en 21

E1 + E2 + E3 + E4 + E5 + E6 + E7 + E8 + E9 + E10 / 10 = SE cijfer

BIOLOGIE

VAK: BIOLOGIE										
E-nr	Lj BRE	Per BRE	Lj SPK	Per SPK	Toets-vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever-datum	Eindterm
E1	3	4	4	2	PW	Erfelijkheid en (evolutie) Chromosomen, mitose, meiose, kruisingsschema, geno- en fenotype, stambomen, DNA en erfelijke aandoeningen. Natuurlijke selectie, mutaties, fossielen, evolutie mens en evolutie ziekteverwekkers.	40	2		K5, K7, K12, K13
E2	3	4	3	1	PW	Stevigheid en beweging Werking en functie van skelet en spieren.	40	2		K8
E3	4	2	3	3	PO	Ecologie & Mens en milieu Leerlingen maken tijdens de les een informatieposter over een ecosysteem met daarin een voedselweb, piramide aan aantal, beschrijving van de (a)biotische factoren, bedreigingen/bescherming van het ecosysteem, plattegrond en de ontstaansgeschiedenis.	300	2	Tijdens de laatste les	K2, K3, K5, K6, K7, V4
E4	4	3	3	2	PO	Excursie Body World Leerlingen maken tijdens de excursie opdrachten over de lesstof. Aan het einde van de dag worden de opdrachten ingeleverd bij de docent.	200	1	De dag zelf	K1, K2, K3, V3, V4
(E1 + E2 + E3 + E5 + E6) x 2 + (E4 + E7) x 1 : 12										

CKV

VAK: CKV

KV/K/3: De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan **ten minste 4 culturele en kunstzinnige activiteiten** die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (zoals bijvoorbeeld beeldende vorming, muziek, dans en drama).

E-nr	Lj BRE	Per BRE	Lj SPK	Per SPK	Toets-vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever-datum	Eindterm
E1	3	2	3	1	VS	Introductie CKV. CA1: Onderzoek naar eigen omgeving, ervaringen en interesses op het gebied van kunst en cultuur. Dit wordt individueel vastgelegd in het kunstdossier als het zelfportret.	10	1	BRE wk 47 SPK Wk 44 2020	KV/K/ 1/2/3/4
E2	3	12	3	1	VS	CA2: Kennismaken met de verschillende kunst disciplines (beeldend, dans, muziek, theater, etc.) Een keuze kunnen maken uit het aanbod en eventueel deelnemen aan een workshop. Dit wordt vastgelegd in een verslag.	6	1	BRE wk 44 SPK Wk 2 2020	KV/K/ 2/3/4
E3	3	3	3	2	VS	Vorbereidend onderzoek van een gekozen kunst- of cultuur discipline. Kennismaking met de kunst en cultuursector. CA3: Bezoek aan een buitenschoolse culturele activiteit, b.v. een theatervoorstelling, concert, of kunstmuseum. Daarvan moet duidelijk bewijs worden overhandigd. Dit wordt vastgelegd in een (beeldend) verslag	12	-	BRE wk 10 SPK Wk 12 2021	KV/K/ 1/2/3/4
E4	3	4	3	3	VS	Vorbereidend onderzoek van een gekozen kunst- of cultuur discipline. CA4: Bezoek aan een buitenschoolse culturele activiteit, b.v. een theatervoorstelling, concert, of kunstmuseum. Daarvan moet duidelijk bewijs worden overhandigd. Dit wordt vastgelegd in een (beeldend) verslag.	12	1	BRE wk 25 SPK Wk 22 2021	KV/K/ 2/3/4

E1, E2, E3 en E4 moeten gemiddeld voldoende afgesloten zijn. Beoordeling is met cijfer en dat wordt aan het einde van het jaar een O, V, of G.

SE= E1 + E2 + E3 + E4 : 4 = Voldoende (5,5 of hoger)

- **Onderdelen die je niet hebt gemaakt worden per periode op school ingehaald.**
 - **Moet voldoende afgesloten zijn**
- **Herkansing in de maand Mei/Juni (alleen als het werk is gemaakt en onvoldoende is beoordeeld)**
 - **Cijfer tussen 5,5 en 7,0 = voldoende, Cijfer vanaf 7,1 = goed**

DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN MAVO XL

VAK: DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN MAVO XL

E-nr	Lj BRE	Per BRE	Lj SPK	Per SPK	Toets-vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever-datum	Eindterm
Profielmodule 1: Organiseren van een activiteit voor een werkgever										
E1	3	1	-	-	PO	Vaardigheidentoets Fit for Everybody. Project staat op de ELO. Ontwerpen van een logo, plattegrond, bestellijst in Excel, promotie-acties, promotiefilmpje en flyer.	80	1		KP1.2/ 1.3/1.4/ 4.1/4.2
E2	3	1	-	-	MO	Presentatie Fit for Everybody. Jullie presenteren jullie filiaal van Fit for everybody aan de hand van de opgegeven opdrachten. Je wordt individueel beoordeeld op voorbereiding, presentatietechnieken en het gebruik van PowerPoint.	15	1		P/1.1
Profielmodule 4: Multimediale producten maken										
E1	3	4	-	-	PO	Vaardigheidentoets F&J. Project staat op de ELO. Maken van een moodboard, klanteninteresse-onderzoek, organiseren openingsdag, maken draaiboek, flyer, muurkrant, ontwerp een plattegrond en maak een website.	80	1		KP/1.2/ 1.3/ 1.4/4.1/4. 2/4.1/4.3/ 4.4
E2	3	4	-	-	MO	Groepspresentatie F&J. Jullie presenteren jullie F&J filiaal aan de hand van de opgegeven opdrachten. Je wordt individueel beoordeeld op voorbereiding en presentatietechnieken en het gebruik van PowerPoint.	15	1		P/1.1
Beroepskeuzevak: Presenteren, promoten en verkopen										
E1	3	3	-	-	PW	Kennistoets Candy2you. Theorievragen over alle opgegeven taken en praktijkkaarten van het project op de website www.mijndubbelklik.nu .	40	1		P/2.1/2.2/ 2.3
E2	3	3	-	-	PO	Vaardigheidentoets Candy2you. Praktische opdrachten over opgegeven taken en praktijkkaarten van het project op de website www.mijndubbelklik.nu . Denk aan het berekenen van de kosten van een promotiecampagne in Excel en het maken van promotiemateriaal in Publisher, PowerPoint of Word.	80	1		P//2.1/2.2 /2.3
E3	3	3	-	-	MO	Presentatie Candy2you Je presenteert samen met een groepslid de praktijkkaart Marketingplan over de door jullie ontworpen lolly. Je wordt individueel beoordeeld op voorbereiding, presentatietechnieken en het gebruik van PowerPoint.	15	1		P//1.1

ECONOMIE

VAK: ECONOMIE

BRE 3 Mavo + SPK 3 havo 6

Methode:Pincode

ISBN: 9789001870959

E-nr	Lj BRE	Per BRE	Lj SPK	Per SPK	Toets-vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever-datum	Eindterm
E1	3	2	3	2	PW	Consumptie De leerling heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, consumentenorganisaties en het bankwezen. Daarnaast heeft de leerling inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu. Hoofdstuk 1 t/m 3.	40	1 (*2)		K 1/2/3/4a/4b/8 V2/3
E2	3	3	3	3	PW	Arbeid / Productie* De leerling heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag, de arbeidsmarkt en de productie van goederen en diensten. Daarnaast heeft de leerling inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu. Hoofdstuk 5 & 6.	40	1 (*2)		K 1/2/3/5a/5b/8 V2/3
E3	3	4	3	4	PW	Overheid/bestuur/ internationale ontwikkeling* De leerling heeft inzicht in aspecten van de sociaal-economische-, en financiële functies van de overheid en de internationale economische betrekkingen van Nederland. Daarnaast heeft de leerling inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu. Hoofdstuk 7 & 8.	40	1 (*2)		K 1/2/3/6/7 V2/3

*Pta E1, E2 en E3 tellen ook mee als voorgangscijfer in de derde klas met weging 2.

SE= E 1 t/m E7 : 7

GESCHIEDENIS

VAK: GESCHIEDENIS											
E-nr	Lj BRE	Per BRE	Lj SPK	Per SPK	Toets-vorm	Inhoud	Tijd BRE	Tijd SPK	Weging	Inlever-datum	Eindterm
E1	3	3/4	3	1	PW	H. Koloniale relatie Indonesië-NL - Oorzaken, de gevolgen en de kenmerken van het koloniale Nederlandse bewind in Indonesië tussen 1600 en 1950	40 min	50 min	3		Gs/ k/1, 2, 3, 4 Gs/v/1
E2	3	3/4	3	2	WS	De eeuw van mijn familie: werkstuk waarbij de familiegeschiedenis wordt beschreven aan de hand van grote historische gebeurtenissen in de 20 ^e eeuw			2		Gs/ k/1, 2, 3, 10 Gs/v/7, 8
E3	3	4	3	3	PW	Het Israëliisch Palestijns conflict - Achtergronden oorlogen, terrorisme, vredesinitiatieven	40 min	50 min	3		Gs/ k/1, 2, 3, 11h

LICHAMELIJKE OPVOEDING MAVO XL

VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING MAVO XL

E-nr.	Lj	Per	Toets- vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever- datum	Eindterm
E1	3	1	PO	Spel: doelspel: floorball . Cijfer wordt bepaald door: kennis van de regels, techniek en tactiek, inzet en inzicht. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/4
E2	3	1	VS	Atletiek: hardlopen: diverse trainingsvormen oefenen met hartslagmeting en een verslag hiervan maken . Cijfer wordt bepaald door: inzet tijdens lessen, de leerling kan de basiskenmerken van training aangeven, lay-out en kwaliteit van het verslag. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1	Week 44 2020	K/1 K/2 K/7
E3	3	2	PO	Turnen: steun, vrij springen en herhaald springen: salto verhoogd vlak Cijfer wordt bepaald door: inzet en uitvoering. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/5
E4	3	2	PO	Bewegen op muziek: ritme en bewegen: ontwerp een eigen dans . Cijfer wordt bepaald door: inzet, originaliteit, uitvoering, samenwerken. Daarnaast voert de leerling regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/6
E5	3	2	PO	Zelfverdediging: stoeispelen: judo Cijfer wordt bepaald door: inzet, uitvoering, presentatie van een aangeleerde aanvals- verdedigingstechniek. Daarnaast kent de leerling de veiligheidsregels en etiquette en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/8
E6	3	3	PO	Spel: terugslagspel: badminton . Cijfer wordt bepaald door: inzet, techniek: clear, dropshot, smash, lob, service en kennis van de regels. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/4
E7	3	3	PO	Atletiek: stoten: kogelstoten . Cijfer wordt bepaald door: inzet, techniek (uitvoering) en afstand. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/7

Vervolg LICHAAMELIJKE OPVOEDING MAVO XL

E-nr.	Lj	Per	Toets- vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever- datum	Eindterm
E8	3	4	PO	Spel: slag en loopspel, tik- en afgooispel: slagbal/softbal/kastie Cijfer wordt bepaald door: inzet, inzicht, techniek, tactiek, samenwerken en kennis van de regels. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/4
E9	3	4	PO	Spel: terugslagspel: volleybal Cijfer wordt bepaald door: inzet, tactiek: aanvallend en verdedigend, techniek: service, boven- en onderhands spelen, inzicht en kennis van de spelregels. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/4
	3	4	PO	HANDELINGSOPDRACHT: Actuele bewegingsactiviteiten: sportoriëntatie zomereditie . De leerlingen maken kennis met een aantal (zomer)sporten die niet in het regulier lesprogramma zijn opgenomen. Dit onderdeel wordt met een voldoende of onvoldoende afgesloten. Bij onvoldoende afsluiting zal er een vervangende opdracht moeten worden gemaakt.		O/V		K/1 K/2 K/3 K/9
<p>Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle E-cijfers. $SE = (1 \times (E1 + E2 + E3 + E4 + E5 + E6 + E7 + E8 + E9)) : 9$</p>								

LICHAMELIJKE OPVOEDING 2 MAVO XL

VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING 2 MAVO XL

E-nr	Lj	Per	Toets- vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever- datum	Eindterm
E1	3	1	PO	Spel: doelspel: Hockey . Cijfer wordt bepaald door: Verdieping van kennis van de regels, techniek en tactiek, inzet en inzicht. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/4
E2	3	1	PO	Actuele bewegingsactiviteiten: freerun De leerlingen maken kennis met een sport die niet in het regulier lesprogramma zijn opgenomen. Cijfer wordt bepaald door: inzet en uitvoering. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/9
E3	3	2	PO	Bewegen op muziek: ritme en bewegen: stapeldans . Cijfer wordt bepaald door: inzet, originaliteit, uitvoering, samenwerken. Daarnaast voert de leerling regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/6
E4	3	2	PO	Turnen: zwaaien Cijfer wordt bepaald door: inzet en Verdieping van uitvoering. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/5
E5	3	3	PO	Spel: terugslagspel: volleybal Cijfer wordt bepaald door: Verdieping van inzet tactiek: aanvallend en verdedigend, techniek: service, boven- en onderhands spelen, inzicht en kennis van de spelregels. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/5
E6	3	3	Stage	Stage: De kandidaat kan zich oriënteren op beroep of vrijwilligerswerk d.m.v. stage in het werkveld van sport en bewegen. Het cijfer komt tot stand door de beoordeling van de stage-opdrachten.		1		K/1 K/10 K/13
E7	3	4	PO	Atletiek: lopen en werpen Cijfer wordt bepaald door: inzet, verdieping van techniek (uitvoering) en afstand. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/7
E8	3	4	PO	EHBO, Voeding en training: De leerling krijgt lessen in ehbo en sluit deze af met een examen. Daarnaast maakt een leerling een voedings- en trainingsschema voor een 6 of 10km loop. Cijfer wordt bepaald door de volledigheid en uitvoering van de opdracht.		1		K/2 K/3 K/10 K/11 K/12

LICHAMELIJKE OPVOEDING 1 H6

VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING 1 H6

E-nr	Lj	Per	Toets - vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inleverdatum	Eindterm
E1	3	1	PO	Atletiek: werpen, springen, lopen. Beoordeling wordt bepaald door: inzet, techniek (uitvoering) en afstand/tijd. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1;K/2 K/3;K/7
E2	3	1	PO	Doelspel: Basketbal. Beoordeling wordt bepaald door: Verdieping van kennis van de regels, techniek en tactiek, inzet en inzicht. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1;K/2 K/3;K/4
E3	3	2	PO	Bewegen en regelen: zelf lesgeven. De leerlingen bereiden een les(deel) voor en geven deze aan klasgenoten. Beoordeling wordt bepaald door uitvoering en volledigheid van de opdracht en reflectie op de lesgevende taak ((s)portfolio). Er wordt binnen het zelf lesgeven minimaal 1 slag- en loopspel, 1 trefbalspel en 1 doelspel aangeboden.		1		K/1 t/m K/9
E4	3	2	PO	Keuzeprogramma doelspelen: voetbal/hockey/korfbal. Beoordeling wordt bepaald door: Verdieping van kennis van de regels, techniek en tactiek, inzet en inzicht, reflectie((s)portfolio). Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1 K/2 K/3 K/4
E5	3	2	PO	keuzeprogramma: turnen/ bewegen op muziek/ atletiek/ zelfverdediging. Beoordeling wordt bepaald door: inzet, verdieping van uitvoering (tactiek/techniek) en reflectie((s)portfolio). Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/1;K/2 K/3;K/5 K/6;K/7 K/8
E6	3	3	PO	Keuzeprogramma: terugslagspel/ slag- en loopspel. Beoordeling wordt bepaald door: inzet, verdieping van uitvoering (tactiek en techniek) en reflectie((s)portfolio). Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit kennis van de spelregels.		1		K/1;K/2 K/3;K/4
E7	3		PO	Sportoriëntatie: vernieuwende zomersporten: De leerlingen maken kennis met een sport die niet in het regulier lesprogramma is opgenomen.		1		K/1;K/2 K/3;K/9

Aan het PTA is voldaan wanneer aan alle activiteiten is deelgenomen, er sprake is van voldoende aanwezigheid bij de keuzeactiviteiten, het sportfolio volledig is ingevuld en er is deelgenomen aan de sport oriëntatie. Als er aan de aanwezigheid niet is voldaan (door een blessure of andere legitieme reden) dient deze d.m.v. een vervangende opdracht te zijn herkanst. De PO's worden beoordeeld met een O/V/G. Een leerling mag maximaal voor 1 onderdeel een Onvoldoende scoren. Alle onderdelen telen even zwaar mee (1x).

Kerdoelen L.O. 1 bovenbouw MAVO(lees H6)

LO1/K1 Oriëntatie op leren en werken

1. De kandidaat kan het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan en in de maatschappij verwoorden.

LO1/K2 Basisvaardigheden

2. De kandidaat kan in bewegingssituaties basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, zelfstandig (samen)werken en informatie verwerven en verwerken.

LO1/K3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding

3. De kandidaat ontwikkelt zich ten aanzien van een aantal vaardigheden in bewegen en sport die bijdragen tot de ontwikkeling van de eigen leerkansen, zoals: – Kunnen omgaan met regels en een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen – Eenvoudige regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden – In bewegingssituaties kunnen omgaan met elementen als lukken en mislukken en winst en verlies – Verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en geslacht hanteren binnen bewegingssituaties – Oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport – Kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden.

LO1/K4 Spel

4. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: – Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooispelen en daarbij: – Zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.

K/5 Turnen

5. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één of meer van de volgende turnactiviteiten uitvoeren: – Steun- en vrij springen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek en daarbij: – Adequaaf omgaan met risico's en meehelpen bij regelende taken, waaronder hulpverleners.

LO1/K/6 Bewegen op muziek

6. De kandidaat kan alleen of samen met anderen één van de volgende vormen van bewegen op muziek uitvoeren: – Ritme en bewegen, streetdance, jazzdans of conditionele vormen op muziek en daarbij regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren. dan wel: – indien het bevoegd gezag hier op grond van de identiteit voor kiest, een vorm van bewegen op muziek naar keuze, of een andere bewegingsactiviteit waarbij ritme en tempo bepalend zijn.

LO1/K/7 Atletiek

7. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: – Hardlopen, ver- en hoogspringen en één vorm van werpen, stoten of slingeren en daarbij: – Basiskenmerken van training aangeven, conditiespecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.

LO1/K/8 Zelfverdediging

8. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één van de volgende vormen zelfverdediging uitvoeren: – Stoeispelen (bijvoorbeeld: vormen van judo), trefspelen (bijvoorbeeld: vormen van boksen, schermen of karatedo) en daarbij – Veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren.

LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten

9. De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die hij kan kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitsgebieden (bijvoorbeeld water-, winter- of outdoorsporten).

LICHAMELIJKE OPVOEDING 2 H6

VAK: LICHAMELIJKE OPVOEDING 2 H6

E-nr	Lj	Per	Toets-vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever-datum	Eindterm
E1	3	1	PO	Atletiek: <i>lopen, springen</i> Cijfer wordt bepaald door: inzet, verdieping van techniek (uitvoering) en afstand. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/2;K/3 K/7;K/10
E2	3	2	PO	Turnen: <i>Sprong: steun en los</i> Cijfer wordt bepaald door: inzet en Verdieping van uitvoering. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/2;K/3 K/5;K/10
E3	3	2	PO	Spel: terugslagspel: <i>(mini)-Volleybal</i> . Cijfer wordt bepaald door: Verdieping van kennis van de regels, techniek en tactiek, inzet en inzicht. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/2;K/4
E4	3	3	PO	Bewegen op muziek: <i>conditionele vormen (aerobics)</i> . Cijfer wordt bepaald door: inzet, originaliteit, uitvoering, samenwerken. Daarnaast voert de leerling regelende taken uit.		1		K/2;K/3 K/6;K/10
E5	3	3	Stage	Stage: De kandidaat kan zich oriënteren op beroep of vrijwilligerswerk d.m.v. stage in het werkveld van sport en bewegen en kan hier verslag van leggen/reflecteren		1		K/1;K/10 K/13
E6	3	4	PO	Zelfverdediging: <i>MMA</i> Cijfer wordt bepaald door: inzet, uitvoering, presentatie van een aangeleerde aanvals- verdedigingstechniek. Daarnaast kent de leerling de veiligheidsregels en etiquette en voert regelende taken uit.		1		K/2;K/3 K/8
E7	3	4	PO	Voeding en training: De leerling krijgt lessen in voeding- en trainingsleer aan de hand van theoretische en praktische (reflectie)opdrachten. (Sportfolio)		1		K/2;K/3 K/11;K/12
E8	3	4	PO	Actuele bewegingsactiviteiten: <i>eindvakspelen</i> De leerlingen maken kennis met sporten die niet in het regulier lesprogramma zijn opgenomen. Cijfer wordt bepaald door: inzet en uitvoering. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/2;K/3 K/9;K/10
E9	3	1	PO	Spel: slag en loopspel: <i>Peanutbal</i> . Cijfer wordt bepaald door: inzet, inzicht, Verdieping van techniek, tactiek, samenwerken en kennis van de regels. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		1		K/2;K/3 K/4;K/10
E10	3	1	Handelings-deel	Spel: Tik- en afgooispelen beoordeling (O/V) wordt bepaald door: Verdieping van kennis van de regels en inzet. Daarnaast heeft de leerling oog voor veiligheid en voert regelende taken uit.		0		K/2;K/3 K/4;K/10

*zie eindtermen

Eindterm	Examenprogramma LO2 vmbo-gl/tl
LO2/K/1	Oriëntatie op leren en werken
1.	De kandidaat kan het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan, vrijwilligerswerk en in de maatschappij verwoorden.
LO2/K/2	Basisvaardigheden
2.	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.
LO2/K/3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
3.	<p>De kandidaat ontwikkelt een aantal vaardigheden in bewegen en sport, zoals:</p> <p>Omgaan met regels en een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen;</p> <p>Regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden;</p> <p>In bewegingssituaties omgaan met aspecten als lukken en mislukken en winst en verlies;</p> <p>Omgaan met verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en geslacht binnen bewegingssituaties;</p> <p>Zich oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport;</p> <p>Kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden.</p>
LO2/K/4	Spel
4.	De kandidaat kan samen met anderen minimaal één doelspel, twee terugslagspelen, één honkloopspel en diverse tikspelen uitvoeren, waarbij het gaat om verdieping ten opzichte van LO1.
LO2/K/5	Turnen
5.	De kandidaat kan alleen en samen met anderen twee verschillende vormen van turnen uitvoeren, waarbij het gaat om verdieping ten opzichte van LO1.
LO2/K/6	Bewegen op muziek
6.	De kandidaat kan twee vormen van bewegen op muziek uitvoeren, waarbij het gaat om verdieping ten opzichte van LO1.

Eindterm	Vervolg Examenprogramma LO2 vmbo-gl/tl
LO2/K/7	Atletiek
7.	De kandidaat kan alleen en samen met anderen minimaal één loop-, één spring en één werponderdeel uitvoeren, waarbij het gaat om verdieping ten opzichte van LO1.
LO2/K/8	Zelfverdediging
8.	De kandidaat kan samen met anderen één vorm van zelfverdediging uitvoeren, waarbij het gaat om verdieping ten opzichte van LO1.
LO2/K/9	Actuele bewegingsactiviteiten
9.	De kandidaat kan alleen of samen met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren.
LO2/K/10	Bewegen regelen
10.	De kandidaat kan alleen of samen met anderen diverse regeltaken uitvoeren en één regelende rol uitvoeren waarbij de kandidaat niet zelf als beweging is betrokken.
LO2/K/11	Bewegen en samenleving en gezondheid
11.	De kandidaat kan verschillende betekenissen van bewegen en sport aangeven in de samenleving en ook de meer persoonlijke waarde en motieven voor deelname.
12.	De kandidaat kan: deelnemen aan een trainings- en fitnessprogramma, de betekenis van bewegen en sport aangeven voor de gezondheid in ruime zin, eerste hulp verlenen bij eenvoudige blessures, afspraken maken die de veiligheid bevorderen.
LO2/K/12	Beroepspraktijkvorming
13.	De kandidaat kan zich oriënteren op beroep of vrijwilligerswerk door het vervullen van (regel)taken in het werkveld van sport en bewegen.

NB. Het LO2-examenprogramma bevat 12 exameneenheden (LO2/K1-12) met 13 eindtermen. De kleuren verwijzen naar de kleur van de hoofdstukken in het boek Sportitude.

MAATSCHAPPIJLEER MAVO XL

VAK: MAATSCHAPPIJLEER 1 MAVO XL

E-nr	Lj	Per	Toets- vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever- datum	Eindterm
E1	3	2	WS	Wat is maatschappijleer, Jongeren en Werk Het maken van een werkstuk over jezelf waarin de leerstof die in de lessen is gegeven wordt verwerkt. <ul style="list-style-type: none"> - De samenleving. - Hoe maken we keuzes? - Hoe onderzoek je de samenleving? - Hoe wordt je wie je bent? - Een leven lang leren. - Wat is normaal? - Bij welke groep hoor je? - Wie heb je nodig? - Waarom werken we? - Een baan die bij je past. - Hoe kom je aan werk? - Met werk kom je verder. - Als het tegenzit... 		1	Week 44 2020	K1; K2; K3; K4; K5
E2	3	2	PW	Media Alle paragrafen, inclusief de opdrachten in het werkboek, de begrippenlijst, de samenvattingen en de aantekeningen die in de les gegeven zijn. <ul style="list-style-type: none"> - Media en communicatie. - Soorten media. - Nieuws. - De invloed van de media. - Reclame. - Mediawijsheid. 	40	1		K1; K2; K3; K7

Vervolg MAATSCHAPPIJLEER 1 MAVO XL									
E-nr	Lj	Per	Toets- vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever- datum	Eindterm	
E3	3	3	PO	<p>Criminaliteit. Alle paragrafen, inclusief de opdrachten in het werkboek, de begrippenlijst, de samenvattingen en de aantekeningen die in de les gegeven zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat is criminaliteit? - Waarom worden mensen crimineel? - De wetenschap over criminaliteit. - Opgepakt ... en dan? - Schuldig of onschuldig? - Hoe krijgen we de criminaliteit omlaag? - Daarnaast wordt er een praktische opdracht uitgevoerd tijdens de themadag Criminaliteit. Deze themadag worden verschillende workshops gegeven met het thema Criminaliteit. Bijvoorbeeld ex-gedetineerden en politie. Tijdens de workshops maak je de opdracht voor een cijfer. Dit cijfer telt 30% mee en het cijfer van je proefwerk telt voor 70% mee voor je E3 cijfer. 	40	1	26 jan. 2021	K1; K2; K3; K6	
E4	3	3	PW	<p>Pluriforme samenleving. Alle paragrafen, inclusief de opdrachten in het werkboek, de begrippenlijst, de samenvattingen en de aantekeningen die in de les gegeven zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leven tussen verschillende culturen. - Hoe kijk je tegen anderen aan? - Migratie naar Nederland. - Spanningen rond migratie. - Integratie. - Geloven wat je wilt. 	40	1		K1; K2; K3; K4; K7	
E5	3	4	PR	<p>Nederland en de wereld. Leerlingen kiezen een maatschappelijk probleem en maken daar een praktische opdracht over. Na het maken van deze praktische opdracht presenteren ze deze in de les. Deze presentatie over het onderwerp wordt becijferd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wereldwijd verbonden. - Problemen zonder grenzen. - Landen zonder democratie. - VN en Europese Unie. <p>Meer of minder Europese samenwerking.</p>		1	Week 14	K1; K2; K3; K6	

Vervolg MAATSCHAPPIJLEER 1 MAVO XL

E-nr	Lj	Per	Toets- vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever- datum	Eindterm
E6	3	4	PW	Politiek. Alle paragrafen, inclusief de opdrachten in het werkboek, de begrippenlijst, de samenvattingen en de aantekeningen die in de les gegeven zijn. <ul style="list-style-type: none"> - Wat is politiek? - Op wie ga je stemmen? - Stromingen in de politiek. - De parlementaire democratie. - Wie bestuurd Nederland? - Het parlement. - Gemeente en provincie. 	40	1		K1; K2; K3; K5; K6
E7a	3	2	PW	Actueel nieuws <ul style="list-style-type: none"> - De kennis van het actuele nieuws wordt getest. Voor deze toets moet je het nieuws bijhouden. 	15	1		K1; K2; K3
E7b	3	3	PW	Actueel nieuws De kennis van het actuele nieuws wordt getest. Voor deze toets moet je het nieuws bijhouden.	15	1		K1; K2; K3
E7c	3	4	PW	Actueel nieuws De kennis van het actuele nieuws wordt getest. Voor deze toets moet je het nieuws bijhouden.	15	1		K1; K2; K3

$$SE = (E1 + E2 + E3 + E4 + E5 + E6 + E7) : 7$$

NB. Omdat Maatschappijleer een examenvak is dat in leerjaar 3 afgesloten wordt, hebben kandidaten die een onvoldoende eindcijfer halen recht op een herkansing. Deze wordt in overleg met de examencommissie vastgesteld conform het examenreglement.

NASK-1

VAK: NATUUR- EN SCHEIKUNDE 1

E-nr	Lj BRE	Per BRE	Lj SPK	Per SPK	Toets-vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever-datum	Eind-term
E1	3	2	3	2	PW	Licht Licht, schaduw en spiegels, kleur, van IR tot UV, beelden maken met een lens, oog en bril Geluid Geluid maken en ontvangen, toonhoogte, geluidssterkte, geluid versterken, geluidhinder	40	1		K7 K8 K1
E2	3	3	3	3	WS	Werkstuk 't Weer Voor het maken van dit werkstuk kun je op verschillende manieren jouw informatie verwerven. Je bestudeert het hoofdstuk, je raadpleegt internet, boeken, tijdschriften en je volgt een hele week lang de weerberichten. Daarnaast zorg je voor mooie illustraties of eigen gemaakte foto's van het weer. Naast de verplichte onderdelen luchtdruk, temperatuur, wolken en neerslag kan jouw verslag ook keuzeonderwerpen bevatten zoals onweer, orkaan, ijsvorming, broeikaseffect,		1	Wk 5	K12 K2 V3
E3	3	4	3	4	PW	Materie Het deeltjesmodel, temperatuur en het deeltjesmodel, stoffen scheiden en atomen als bouwstenen. Straling Eigenschappen van straling, radioactiviteit, straling gebruiken, bescherming & veiligheid tegen straling.	80	1		K10 K11 K1

Het eindcijfer voor het schoolexamen (SE) komt tot stand door het gemiddelde te nemen van alle E-toetsen van leerjaar 3 en 4

Berekening SE = E1 t/ m E8 : 8

NASK-2 H6

VAK: NATUUR- EN SCHEIKUNDE 2 H6											
E-nr	Lj BRE	Per BRE	Lj SPK	Per SPK	Toets-vorm	Inhoud	Tijd	Weging	Inlever-datum	Eindterm	
E1			3	3	PW	Leerstof klas 3; H 1t/m 5	80	1		Nask2/k: 1 t/m 6, 8, 11 Nask2/v: 1,3,4	

REKENEN

VAK: REKENEN (alleen voor leerlingen die geen wiskunde-examen doen)					Tijd	Weging
E-nr	Lj	Per	Toets-vorm	Inhoud		
E1	3	4	PW	<p>Getallen</p> <p>De leerling kent: uitspraak, schrijfwijze en betekenis van getallen, symbolen en relaties, onder andere van gehele getallen, decimale getallen, breuken, negatieve getallen, grote getallen, basisbewerkingen en vergelijkingsoperatoren (< en >); de structuur van en samenhang in getallen; de structuur van het tientalig stelsel.</p> <p>De leerling kan: rekentaal gebruiken; getallen en getalrelaties met elkaar in verband brengen; basisbewerkingen met gehele en decimale getallen uitvoeren; bewerkingen met breuken uitvoeren; berekeningen uitvoeren om problemen op te lossen; de rekenmachine op een verstandige manier inzetten.</p> <p>Verhoudingen</p> <p>De leerling kent: de uitspraak, schrijfwijze en betekenis van procenten en schaal; de uitspraak, schrijfwijze en betekenis van gangbare samengestelde grootheden en bijbehorende eenheden.</p> <p>De leerling kan: verhoudingstaal in rekentaal omzetten en andersom;</p> <ul style="list-style-type: none"> de verschillende uitdrukkingen voor een verhouding (procent, breuk, deling, 'deel van', schaal) met elkaar in verband brengen; in de context van verhoudingen berekeningen uitvoeren; rekenen met procenten; rekenen met schaal; rekenen met samengestelde grootheden. <p>Verbanden</p> <p>De leerling kent: veel voorkomende diagrammen en grafieken; termen om het verloop van een grafiek te beschrijven; enkele termen die betrekking hebben op formules.</p> <p>De leerling kan: informatie uit tabellen, grafische voorstellingen en beschrijvingen analyseren en interpreteren; verschillende voorstellingsvormen van verbanden (tabel, grafiek, formule, beschrijving in tekst en beeld) met elkaar in verband brengen; gegevens verzamelen, ordenen en weergeven; patronen in getallenreeksen en (meetkundige) figuren beschrijven; tabellen, diagrammen en grafieken gebruiken bij het oplossen van problemen; formules lezen en gebruiken; rekennaardigheden toepassen bij het oplossen van problemen waarin verbanden een rol spelen.</p>	90 minuten	1

Vervolg REKENEN (alleen voor leerlingen die geen wiskunde-examen doen)					Tijd	Weging
E-nr	Lj	Per	Toets-vorm	Inhoud		
				<p>Meten en meetkunde</p> <p>De leerling kent uit het subdomein Meten: gangbare maten voor lengte, oppervlakte, inhoud, gewicht, temperatuur, geld, tijd en geheugenomvang met voorvoegsels als kilo-, mega- en centi-; gangbare referentiematen; de structuur van en samenhang tussen maateenheden en de structuur van het metriek stelsel; en uit het subdomein Meetkunde: namen, schrijfwijze en betekenis van meetkundige figuren en symbolen; het begrip coördinaat.</p> <p>De leerling kan in het subdomein Meten: meetinstrumenten aflezen en (werk)tekeningen interpreteren, waaronder het aflezen van maten uit een (werk)tekening; een passende maateenheid kiezen in een situatie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekenen met maten voor lengte, oppervlakte, inhoud en gewicht, temperatuur, tijd en geld, waaronder het omrekenen van maten; • berekeningen van en met lengte, omtrek, oppervlakte en inhoud uitvoeren; <p>en in het subdomein Meetkunde: situaties beschrijven met meetkundige termen; tweedimensionale representaties van driedimensionale objecten interpreteren (aanzichten, uitslagen, doorsneden);</p> <ul style="list-style-type: none"> • uit voorstellingen en beschrijvingen conclusies trekken over objecten en hun plaats in de ruimte; redeneren op basis van symmetrie. 	90 minuten	1
<p>Als de leerling een cijfer lager dan 6 behaald, kan de leerling het schoolexamen opnieuw afleggen. Het hoogste cijfer van het herexamen en het eerder afgelegde schoolexamen geldt als het definitieve eindcijfer. Het herexamen wordt afgenomen in leerjaar 4.</p>						